

Jos et selviä yksin, ota rohkeasti yhteyttä

- Talous- ja velkaneuvojen yhteystiedot saat kunnan puhelinvaihteesta tai Kuluttajaviraston sivulta www.kuluttajavirasto.fi
- Takuu-Säätiön maksuton velkaneuvonta avoinna arkisin klo 10.00–14.00 puh. 0800 9 8009 tai www.takuu-saatio.fi
- Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot saat seurakunnan puhelinvaihteesta tai www.evl.fi/ oman seurakunnan yhteystiedot.

Tietoa taloudenhallinnasta:

http://www.martat.fi/neuvot_arkeen/rahat/

<http://www.kuluttajavirasto.fi/taloustietoa>

<http://www.takuu-saatio.fi>

<http://www.kuluttajaliitto.fi/talous>

<http://www.martha.fi/ekonomi>

Yhteystiedot:

Työ- ja elinkeinoministeriö /
Taloudenhallinnan neuvottelukunta
PL 32

00023 Valtioneuvosto

Puhelinvaihe: 010 606 000

Virallinen sähköpostiosoite: kirjaamo@tem.fi

www.tem.fi

Talous tasapainoon

Oman talouden hallinta vaatii suunnittelua.
Tulojen ja menojen tulee pidemmällä
tähtäyksellä olla tasapainossa.
Kun tulot pienenevät, pitää myös menoja karsia.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Jos tulosi laskevat, selvitä taloudellinen tilanteesi

Tulot

- Selvitä, paljonko tulosi ja saamasi tuet ovat.
- Ota selvää, mitä avustuksia ja tukia voit tulojesi ja elämäntilanteesi perusteella saada (työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki, sosiaaliset tuet, ks. www.kela.fi).
- Tarkista veroprosenttisi (www.vero.fi/verolaskuri).
- Milloin saat seuraavan kerran rahaa tilillesi? Varaudu siihen, etteivät tukirahat ole heti tililläsi. Niiden saaminen voi kestää viikkoja.
- Arvioi, miten pitkäaikaisesti tulojen lasku vaikuttaa talouteesi.

Menot

- Mitkä ovat kuukausittaiset menosi? Listaa maksamattomat ja tulossa olevat laskut. Apuna voit käyttää vaikka edellisten kuukausien tiliotteita. Selvitä kaikki velkasi sekä niiden kuukausittaiset korot ja lyhennykset.

Erilaisia menoja ovat

- velkojen lyhennykset ja korot
- vuokra/vastike ja muut asumiskulut (sähkö, vesi, vakuutukset, kiinteistövero)
- välttämättömät elinkustannukset (ruoka, hygienia, käyttövaatteet)
- sairauskulut, kuten vakituinen lääkitys tai säännöllinen hoito
- matkakulut
- elatusapumaksut
- päivähoitomaksu (tulosisidonnainen)
- puhelin, lehtitilaukset, internet
- harrastukset.

Vertaa tuloja ja menoja

- Jos sinulle jää tuloista menojen vähentämisen jälkeen ylimääräistä, voit olla suhteellisen tyytyväinen.
- Jätä pelivaraa yllättävien menojen varalta ja varaudu myös korkojen, energian ja muiden kulujen nousuun.

Jos menosi ylittävät tulosi, joudut tinkimään

- Jaa laskut kahteen nippuun:
 - niihin, joihin et juuri voi vaikuttaa (esim. vuokra), sekä
 - niihin, joiden suuruuteen voit vaikuttaa (esim. puhelinlasku).
- Pohdi, mistä voit luopua. Keskustele tilanteesta yhdessä perheen kanssa. Useasta pienestä menosta tinkimällä voit saada suurenkin summan kokoon (ks. vinkkejä: www.martat.fi).
- Jos et selviä lainasi takaisinmaksusta, ota heti yhteyttä lainan myöntäjään. Neuvottele lainasi uudesta maksuaikataulusta. Laske, minkä verran pystyt lyhentämään lainaasi kuukausittain; tee sellainen maksusuunnitelmaehdotus, josta selviät.
- Selvitä, voitko saada velkoihin lyhennysvapaita kuukausia. Ensimmäiseksi lyhennysvapaalle kannattaa siirtää matalakorkoisin velka. Kalliit kulutusluotot kannattaa maksaa mahdollisimman nopeasti.
- Useat erilliset lainat kannattaa myös yhdistää yhdeksi lainaksi, jolloin lainanhoitokulut pienenevät. Yhtä lainaa on myös helpompi hallinnoida. Tilanne ei korjaannu ottamalla uusia kulutusluottoja tai pikavippejä.
- Jos et selviä välttämättömistä laskuista, ota heti yhteyttä maksunsaajaan tai velkojaan. Laske, minkä verran pystyt lyhentämään laskuja kuukausittain; tee sellainen maksusuunnitelmaehdotus, josta selviät. Neuvottele laskullesi uusi eräpäivä tai sovi laskun maksamisesta useammassa erässä.

Et ole ainoa, joka tarvitsee uuden maksusuunnitelman. Niistä sopiminen on maksunsaajille arkipäivää.